

**Wytyczne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej
polegającego na opracowaniu i realizacji
programów psychologiczno-terapeutycznych
dla osób stosujących przemoc domową**

Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową powinny być opracowane i realizowane w oparciu o:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1166)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1164)
- „Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030” (M.P. 2023 poz. 1232 ze zm.).

Użyte w treści wytycznych określenia:

- **realizator programu** - oznacza jednostkę samorządu terytorialnego realizującą zadania powiatu z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- **specjalista** - oznacza osobę prowadzącą/współprowadzącą program, spełniającą wymagania określone w § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy;
- **uczestnik** - oznacza osobę, która przystąpiła do programu korekcyjno-edukacyjnego po spełnieniu łącznie poniższych warunków:
 - dla której przeprowadzono rozpoznanie diagnostyczne określone w pkt 3,
 - która podpisała indywidualny kontrakt określony w pkt 4,
 - która uczestniczyła w co najmniej jednym spotkaniu ze specjalistą/ami prowadzącym/i program;
- **kryterium przyznawania dotacji** – stanowi, że na 1 uczestnika przysługuje rocznie dotacja

celowa w wysokości nie większej niż 1000 zł;

– **zaświadczenie** - oznacza zaświadczenie, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

Uczestników programu należy wykazywać w sprawozdaniach przekazywanych do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej, jako osoby, które przystąpiły do programu.

Wysokość dotacji celowej na realizację zadania, zgodnie z założeniami „Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030”, przyznawana jest według następującego kryterium: **1 uczestnik x nie więcej niż 1000 zł rocznie**.

W ramach przyznanej kwoty na uczestnika dopuszczalne jest objęcie programem więcej niż jednej osoby.

Otrzymana dotacja celowa może zostać wykorzystana na:

- wynagrodzenie specjalistów prowadzących program,
- zakup materiałów biurowych i dydaktycznych niezbędnych do realizacji programu, w kwocie nieprzekraczającej 10% dotacji celowej przyznanej na uczestnika,
- zakup artykułów żywnościowych - w kwocie nieprzekraczającej 1% dotacji celowej przyznanej na uczestnika,
- zwrot kosztów dojazdu uczestnika/uczestników, tylko w przypadkach uzasadnionych sytuacją socjalno-bytową uczestnika/uczestników.

W przypadku konieczności poniesienia wydatków innych, niż wskazane powyżej jako dopuszczalne, np. na:

- wynajem sali na prowadzenie zajęć w ramach programu - tylko w przypadku, gdy realizator nie posiada takiej sali,
- szkolenia specjalistów prowadzących program – po zawarciu w umowie, jednoczesnej realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych i klauzuli dotyczącej zobowiązania do prowadzenia programów przez dwa lata od ukończenia szkolenia,
- koordynatora realizacji programu - w kwocie nieprzekraczającej 5% dotacji celowej przyznanej na uczestnika,

należy każdorazowo, z uzasadnionym wnioskiem, zwrócić się do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o wyrażenie zgody na ich poniesienie z otrzymanej dotacji.

W przypadku poniesienia ww. wydatków bez uprzedniego wyrażenia na to zgody przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego dotacja w tej części podlega zwrotowi.

W ramach dotacji **niedopuszczalne jest** finansowanie zakupu wyposażenia i doposażenia.

Wskazane w poniższych punktach elementy dokumentacji, stanowią rekomendacje do wykorzystania przy realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową, jako zadania powiatu z zakresu administracji rządowej:

1. Działania informacyjne poprzedzające realizację programu.

Wszelkie działania informacyjne dotyczące planowanej realizacji programu zmierzające do pozyskania uczestników.

2. Założenia, określone na etapie opracowania programu, zawierające:

- standard określony w § 1 rozporządzenia w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy,
- łączny czas trwania programu, ze wskazaniem liczby godzin do zrealizowania w podziale na sesje indywidualne i grupowe,
- częstotliwość spotkań,
- adresatów programu,
- bloki tematyczne ze wskazaniem liczby godzin,
- liczba uczestników,
- formy i metody pracy,
- rodzaj prowadzonej dokumentacji,
- sposób monitorowania,
- harmonogram realizacji programu, zawierający tematy do zrealizowania ze wskazaniem liczby godzin.

Łączny czas programu powinien obejmować **minimum 30 godzin**.

Przystępując do realizacji programu w formie grupowej, należy dążyć do zapewnienia takiej liczby uczestników, która umożliwi właściwy przebieg procesu grupowego. Jeżeli nie jest to możliwe, dopuszcza się uruchomienie programu z mniejszą liczbą uczestników, bez określenia dolnego limitu.

3. Przeprowadzenie rozpoznania diagnostycznego indywidualnie dla każdego uczestnika, sporządzonego we wstępnej fazie programu, obejmującego:

- okoliczności skierowania do programu,
- określenie wobec kogo uczestnik programu stosował przemoc,
- określenie czy uczestnik aktualnie stosuje przemoc i wobec kogo,
- najgroźniejsze oraz typowe formy i okoliczności przemocowych zachowań uczestnika,
- aktualną sytuację rodzinną i zawodową uczestnika.

Dokument potwierdzający przeprowadzenie rozpoznania diagnostycznego należy opatrzyć datą i podpisem osoby sporządzającej.

W programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień (§ 2 rozporządzenia w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy).

4. Zawarcie przez specjalistę/specjalistów prowadzącego/ych program z każdym uczestnikiem indywidualnego kontraktu, określającego reguły uczestnictwa w programie oraz warunki ukończenia programu.

Kontrakt należy opatrzyć datą oraz podpisami stron, tj. uczestnika i specjalisty/ów prowadzącego/ych program.

5. Uczestnictwo w zajęciach potwierdzone listami obecności, zawierającymi:

- datę spotkania,
- formę spotkania,
- czas trwania spotkania (liczba godzin),
- temat spotkania,
- podpisy uczestnika/uczestników oraz specjalisty/ów prowadzącego/ych program.

Realizator programu jest odpowiedzialny za zgodne z przepisami prawa przygotowanie, przebieg i dokumentowanie:

- programu, w tym poszczególnych elementów standardu określonego w § 1 rozporządzenia w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy,
- wydawania zaświadczeń,
- badania skuteczności programu psychologiczno-terapeutycznego kierowanego do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po jego ukończeniu, zgodnie z zapisem pkt 3.4.5. „Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030”.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król**